

30.06.2022

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА ОСНОВІ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ:
ХАРАКТЕРИСТИКА ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ

Інтерактивні технології

Характеристика інтерактивного
навчання

Лебідь М.І.

Лебідь М.І. - Актуальним завданням сучасних закладів освіти є реалізація компетентнісного підходу в освіті, а саме, формування ключових компетентностей, узагальнених і прикладних предметних умінь, життєвих навичок. Продуктивне заняття має формувати не лише глибокі і міцні знання, а й уміння використовувати їх у різних ситуаціях, самостійно здобувати знання, формувати досвід у розв'язанні проблем.

Інтерактивне навчання – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності. Вона має на увазі цілком конкретні і прогнозовані цілі. Одна з таких цілей – створення комфортних умов навчання, тобто умов, за яких студент відчуває свою успішність, свою інтелектуальну спроможність, що робить продуктивним сам процес навчання. Суть інтерактивного навчання полягає в такій організації освітнього процесу, за якої практично всі студенти виявляються залученими до процесу пізнання; вони мають можливість розуміти і рефлексувати з приводу того, що вони знають і думають. Спільна діяльність студентів у процесі пізнання, засвоєння навчального матеріалу означає, що кожен робить свій особистий індивідуальний внесок в цей процес, відбувається обмін знаннями, ідеями, способами діяльності.

Яке має бут навчання?

Під час навчання учні мають робити набагато більше, ніж просто слухати і фіксувати готові думки вчителя. Вони можуть продукувати інформацію самостійно, визначати та обговорювати проблеми, знаходити шляхи їх розв'язання, спостерігати і планувати. Вони повинні мати змогу застосовувати нові знання та навички на практиці, створювати зворотні зв'язки.

Перш ніж перейти до ґрунтовного розгляду **інтерактивних навчальних технологій**, пропоную з'ясувати загальну суть **інтерактивного навчання** і порівняти його із загальновідомими, **традиційними підходами до навчання**.

Розрізняють такі моделі навчання:

Пасивне

Активне

Інтерактивне

Пасивна модель навчання

Модель "Монолог"

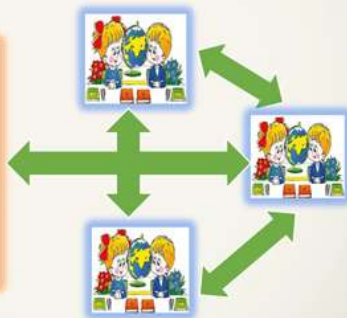
Активна модель навчання

Модель "Діалог"

Інтерактивна модель навчання

Модель "Полілог"

Запам'ятайте!

Слово „інтерактив” англійського походження, від слів „interact”, де „inter” – взаємний і „act” – діяти. Таким чином, інтерактивний здатний до взаємодії, діалогу.

Суть інтерактивного навчання полягає в активному залученні всіх учнів до процесу пізнання.

Інтерактивні методи – це способи організації продуктивної взаємодії суб'єктів педагогічного процесу

Виокремлюють такі ідеї навчання:

- 1) людина повинна відчувати належність до певної групи людей;
- 2) поведінка людини зумовлена особистісними якостями;
- 3) група є організацією, діяльність якої будується на розумінні кожним членом групи своїх завдань і обмежень;
- 4) група забезпечує емоційну підтримку кожного;
- 5) групова робота підвищує ефективність оволодіння навчальним матеріалом;
- 6) робота в групі актуалізує потребу в самоосвіті.

Інтерактивне навчання

Мета:

Створення комфортних умов навчання;

Відчуття учнем своєї успішності, інтелектуальної досконалості;

Побудова продуктивного освітнього процесу.

Цілі та завдання інтерактивного навчання:

Розширення пізнавальних можливостей учнів, зокрема у здобуванні, аналізі та застосуванні інформації з різних джерел.

Можливості перенесення отриманих умінь, навичок та способів діяльності на різні предмети та позашкільне життя учнів.

Формування глибокої внутрішньої мотивації.

Ознаки інтерактивного навчання:

Позитивне:

- ✓ Розширення пізнавальних можливостей учнів;
- ✓ високий рівень засвоєння знань;
- ✓ контроль за рівнем знань;
- ✓ учитель виступає в ролі організатора, консультанта;
- ✓ між учителем і учнями в колективі відбувається співпраця.

Негативне:

- ✓ На вивчення певної інформації потрібен значний час;
- ✓ потребує інших підходів в оцінюванні знань учнів;
- ✓ учитель немає певного досвіду щодо такого виду організації навчального процесу;
- ✓ недостатньо методичних розробок уроків з предмету "Я у Світі".

Інтерактивна методика проведення уроків забезпечує розвиток наступних умінь та навичок учнів:

Критично аналізувати інформацію

Досягати компромісу та консенсусу під час дискусій.

Толерантно вирішувати конфлікти.

Аргументувати, дозволити та висловлювати власні погляди.

Описувати, аналізувати та зіставляти процеси й явища суспільного розвитку.

Давати власну оцінку та формулювати належні судження.

Запам'ятай! Якщо хочеш бути компетентним вчителем!

Що таке інтерактивні технології?

це організація засвоєння знань і формування певних вмінь та навичок через сукупність особливим способом організованих навчально-пізнавальних дій, що полягають в **активній взаємодії учнів між собою** та побудові міжособистісного спілкування з метою досягнення **запланованого результату**.

Ще, що я чую, я забуваю.
Ще, що я бачу й чую, я трохи пам'ятаю.
Ще, що я чую, бачу й обговорюю, я починаю розуміти.
Коли я чую, бачу, обговорюю й роблю я набуваю знань і навичок.
Коли я передаю знання іншим, я стаю майстром.

Моя школа майбутнього

Принцип активності

Принцип відкритого зворотного зв'язку.

Принципи інтерактивного навчання

Принцип довіри у спілкуванні.

Принцип експериментування.

Принцип рівності позицій.

Застосування інтерактивного навчання

- Мотивація**
сфокусувати увагу учнів на проблемі та викликати інтерес до обговорюваної теми;
- Оголошення теми та очікуваних результатів**
забезпечити розуміння учнями змісту їхньої діяльності під час уроку;
- Надання необхідної інформації**
дати інформацію для опрацювання за мінімальний час;
- Інтерактивна вправа** – центральна частина уроку практичне засвоєння навчального матеріалу, досягнення поставленої мети уроку;
- Рефлексія** – підбиття підсумків, оцінювання результатів уроку усвідомлення отриманих результатів, пошук проблеми, планування перспективи та корекції.

Використання технологій інтерактивного навчання

- поступово використовувати ці технології (ретельно готуючи вправи), поки учні та вчитель звикнуть до них;
- не зловживати, безмірно використовуючи лише ці технології;
- не перетворювати уроки на "ігри заради ігор";
- давати учням випереджувальні завдання для самостійної підготовки (прочитати, продумати, виконати);
- ретельно планувати й обмірковувати заняття (вивчити і обмірковувати матеріал; мотивувати учнів до вивчення теми, шляхом підбору проблем, цікавих випадків; оголошувати очікувані результати; визначати час на вправи, ролі учасників питання, оцінювання);
- під час виконання вправ давати учням час на обдумування завдання з метою серйозного виконання;
- на одному занятті використовувати одну, у окремих випадках дві інтерактивних технологій;
- після виконання вправ обов'язково проводити ґрунтовне обговорення за підсумками

Особливості уроків

- ✓ На кожному уроці використовуються ті чи інші види пізнавальної, розумової та навчальної активності учнів;
- ✓ Для успішного вирішення завдань на уроках широко використовуються активні методи роботи,
- ✓ При такій методиці й побудові уроку у класі створюється максимально демократична атмосфера, учні самостійно діють, сприймаючи рішення на свою відповідальність, що сполучається з рівнем їх розвитку;
- ✓ Працюють виключно усі учні, по кілька разів приймаючи участь у різних методах роботи за урок, при цьому спостерігається надзвичайно висока активність і бажання приймати участь на уроці, - діти вчаться на свободі, яка їм надається і правилах, котрі їх обмежують;
- ✓ Досягається висока ефективність засвоєння матеріалу;
- ✓ Учитель стає зразком демократичних відносин. А самі уроки організуються на демократичних принципах і стають моделлю (міні моделлю) демократичного суспільства;
- ✓ Навчання виходить за межі аудиторії, класу, предмету, - активно

М. Кларін класифікує інтерактивні методи навчання за принципом активності:

М. Скрипник у свою класифікацію інтерактивних методів навчання поклала такий принцип навчання, як взаємодія — діалог. Дослідниця визначає наступні методи

інформаційні («Моє ім'я», «Весела Віра», «Перше знайомство», «Хвилина мого життя», «Паперові літаки», «Мені подобається», «Імнені жетони»);

пізнавальні («Від А до Я»);

мотиваційні («Мої очікування», «Лист до самого себе», «Самооцінка», «Інтерв'ю»);

регулятивні («Виробимо правила»).

КЛАСИФІКАЦІЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

Інтерактивні технології кооперативно-го навчання	Технології колективно-групового навчання	Технології ситуативного моделювання	Технології опрацювання дискусійних питань
Робота в парах	Мікрофон	Імітаційні ігри	Метод ПІРЕС
Ротаційні трійки	Незакінчені речення	Спрощене судове слухання	Займи позицію
Два-чотири-оці разом	Мозковий штурм	Громадські слухання	Неперервна шкала Думок
Карусель	Навчаючи-учусь	Розігрування ситуації за ролями	Дискусія
Робота в малих групах	Ажурна пилка		Оцінювальна дискусія
Акваріум	Аналіз ситуації		Дебати

Критерії відбору інтерактивних методів навчання

- ✓ відповідність цілям і завданням навчання і розвитку школярів
- ✓ відповідність дидактичним цілям уроку
- ✓ відповідність змісту теми уроку
- ✓ відповідність віковим, інтелектуальним можливостям школярів
- ✓ відповідність часовим рамкам навчання
- ✓ відповідність професіоналізму і досвіду конкретного учителя
- ✓ відповідність способу керівництва навчальною діяльністю
- ✓ відповідність логіці навчального процесу

Правила організації інтерактивної роботи на уроках

1. До роботи повинні бути залучені різною мірою всі учні.
2. Необхідно дбати про психологічну підготовку учнів
3. Тих, хто навчається в інтерактиві, не повинно бути багато.
4. Приміщення має бути спеціально підготовленим
5. Необхідно проявляти терпимість до будь-якої точки зору, уважно вислуховувати всіх учасників, поважаючи їх.
6. Уважно ставитись до учнів під час формування груп.
7. На одному уроці бажано застосовувати 1-2 інтерактивних види роботи.

Інтерактивні методи навчання можуть формувати правила:

- кожна думка важлива;
- не бійся висловитись;
- ми всі - партнери;
- обговорюємо сказане, а не людину;
- обдумав, сформулював, висловив;
- кажи чітко, ясно, красиво;
- вислухав, висловився, наводь тільки обґрунтовані докази;
- умій погодитись і не погодитись;
- важлива кожна роль.

Висновки

